



Warszawa, dnia 20 października 2014 r.

Sz. Pani Joanna Dadacz  
Dyrektor  
Departament Rachunkowości i rewizji Finansowej  
Ministerstwo Finansów

dot. pisma nr DR2/033/132/RNT/2014

*Szanowne Pani Dyrektor,*

W odpowiedzi na pismo z dnia 2 października 2014 r. (nr j.w.), uprzejmie przedstawiamy poniżej stanowisko Polskiego Instytutu Dyrektorów („PID”) wraz z jego uzasadnieniem, dotyczące wdrożenia do polskiego systemu prawnego:

- *dyrektywy 2014/56/UE zmieniającej dyrektywę 2006/43/WE ws. ustawowych badań rocznych sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych („dyrektywa”); oraz*
- *rozporządzenia 537/2014 ws. szczegółowych wymogów dotyczących ustawowych badań sprawozdań finansowych jednostek interesu publicznego („rozporządzenie”).*

Zaproponowana numeracja odpowiedzi w piśmie PID odpowiada numeracji pytań i punktów przyjętych w nadesłanym nam piśmie. Jednocześnie, chcielibyśmy podziękować za przedłużenie nam terminu na złożenie niniejszej odpowiedzi.

#### STANOWISKO POLSKIEGO INSTYTUTU DYREKTORÓW

**Pytanie nr 2 – Nakładanie kar i środków za naruszenie przepisów**

1. **Czy instytucja „sygnalisty” powinna zostać uregulowana systemowo (np. w prawie pracy, prawie karnym), czy wystarczające Państwa zdaniem byłyby tylko właściwe przepisy umiejscowione w ustawie o biegłych rewidentach?**

Zdaniem PID, należy przyjąć rozwiązanie systemowe.

**Pytanie nr 7 – Komitet ds. audytu w procesie wyboru firmy audytorskiej i nadzoru nad przebiegiem badania sprawozdania finansowego jednostek interesu publicznego („JZP”)**

1. **Czy w odniesieniu do zasad funkcjonowania komitetu ds. audytu zasadne jest, Państwa zdaniem, przyjęcie rozwiązań systemowych (np. w Kodeksie spółek handlowych), czy też z uwagi na specyfikę działalności komitetu ds. audytu i jego rolę w procesie wyboru firmy audytorskiej i nadzorowania przebiegu badania sprawozdań finansowych w badanej JZP uważają Państwo, że przepisy dot. funkcjonowania komitetów ds. audytu powinny być nadal umiejscowione w ustawie o biegłych rewidentach?**

Zdaniem PID, należy przyjąć rozwiązanie systemowe i umiejscowić przepisy dotyczące funkcjonowania komitetów audytu w Kodeksie spółek handlowych.



**POLSKI INSTYTUT DYREKTORÓW**

Komitet audytu jest jednym z komitetów, które są powoływane (obligatoryjnie lub fakultatywnie) w ramach rady nadzorczej, w celu wypełnienia przez radę funkcji nadzoru nad wszystkimi aspektami działalności spółki. Nie stanowi on odrębnego organu w spółce lecz jest wyodrębnionym z rady nadzorczej zespołem ekspertów wspomagających zadania całej rady nadzorczej jako organu kolegialnego. Komitet audytu, pomimo wagi spraw, którymi się zajmuje, nie powinien być „odrywany” od innych komitetów, jakie mogą być powoływane w ramach rady nadzorczej, a tym samym od samej rady nadzorczej. Normy określające działanie członków rady i komitetów rady powinny znaleźć zastosowanie także do członków komitetu audytu i z tego względu zasadne jest aby stanowiły materię regulacji podejmowaną przez Kodeks spółek handlowych.

Zadania komitetu audytu obejmują aspekty finansowe, które są przedmiotem regulacji ustawy o biegłych rewidentach. Jednakże nawet aktualnie określone w ustawie o biegłych rewidentach kompetencje komitetu audytu wykraczają poza aspekty stricte finansowe (obejmują także monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego i zarządzania ryzykiem). Ujęcie systemowe komitetu audytu jako zespołu doradczego rady w ramach regulacji Kodeksu spółek handlowych nie będzie stało w sprzeczności z systematyką ustawy o biegłych rewidentach.

Z punktu widzenia zasad corporate governance, szczególnie istotne jest zapewnienie warunków postępującej profesjonalizacji zadań rad nadzorczych. Będzie to możliwe jeżeli oprócz zadań członków rady nadzorczej, również w podziale na komitety eksperckie, zostanie określona także odpowiedzialność członków rady, adekwatnie do przypisanych zadań. Miejscem właściwym do określenia zadań i odpowiedzialności jest, w naszej opinii, Kodeks spółek handlowych, nie zaś ustawa o biegłych rewidentach lub ustawa o rachunkowości.

2. **Czy w związku z koniecznością wzmocnienia roli komitetu ds. audytu w procesie wyboru firmy audytorskiej, jak również w procesie nadzorowania przebiegu badania sprawozdań finansowych JZP, komitet ds. audytu mógłby, Państwa zdaniem, stanowić odrębny, niezależny organ spółki (w którym członkami mogą być osoby spoza składu rady nadzorczej), czy też jak dotychczas być „częścią” rady nadzorczej?**

Wyodrębnienie komitetu audytu z rady nadzorczej wymagałoby określenia dokładnie miejsca jakie ten komitet zajmowałby w spółce, względem rady nadzorczej, zarządu oraz akcjonariuszy spółki. Uważamy, że z punktu widzenia ładu korporacyjnego, takie wyodrębnienie nie przyniesie dodatkowych korzyści, a tworzenie nowego układu sił organów w spółce może wprowadzić niepożądane efekty – włączając w to marginalizację zadań innych komitetów w radzie nadzorczej lub nawet samej rady nadzorczej, co byłoby ze wszech miar niepożądane. Rada nadzorcza powinna sprawować nadzór nad całą działalnością spółki i wartościowanie, poprzez normatywne nadanie większej wagi jednemu aspektowi (choć niezwykle istotnemu), uznajemy za niewłaściwe rozwiązanie. Komitet audytu, podobnie jak inne komitety, powinien pozostać w ramach rady nadzorczej. Nie wyklucza to, naszym zdaniem, odmiennego określenia odpowiedzialności, stosownie do zadań.



3. **W jaki sposób, Państwa zdaniem, powinni być wybierani członkowie komitetu ds. audytu? Czy obecne wymogi w zakresie niezależności członków komitetu ds. audytu i kwalifikacji/kompetencji jego członków uznają Państwo za wystarczające dla realizacji zwiększonych zadań i roli komitetu ds. audytu w procesie wyboru firmy audytorskiej i nadzorowania przebiegu badania sprawozdań finansowych?**

Aktualnie obowiązujące zasady wyboru członków komitetu audytu przez radę nadzorczą spośród członków rady jest właściwe z punktu widzenia zadań komitetu audytu jako zespołu doradczego rady. Ze względu na funkcje komitetu audytu, które w wielkim uproszczeniu można sprowadzić do kontroli zarządu przez akcjonariuszy spółki w obszarze niewralgicznym dla akcjonariuszy, czyli finansowym, postulujemy aby zwiększyć wpływ akcjonariuszy na ten obszar kontroli w spółce poprzez przyznanie walnemu zgromadzeniu, wprost w przepisach, uprawnienia bezpośredniego wyboru przewodniczącego komitetu audytu. W obecnym stanie prawnym nie ma przeszkód do powierzania wyboru członków komitetu audytu walnemu zgromadzeniu (wystarczy uregulować to w statucie spółki), jednakże, w znakomitej większości, spółki tego nie praktykują.

~~Dodatkowo, w odniesieniu do aktualnie obowiązującej przesłanki niezależności, uważamy zakaz posiadania akcji spółki przez niezależnego członka komitetu audytu za zbyt rygorystyczny. W naszym przekonaniu, posiadanie nieznacznego pakietu akcji spółki (tj. poniżej 5% lub mniej ogólnej liczby głosów w spółce) nie osłabi niezależności decyzji członka komitetu audytu, a wręcz przeciwnie – przyczyni się do bardziej zaangażowanego pełnienia funkcji nadzorczych. Zmodyfikowanie przesłanek niezależności członków komitetu audytu oraz innych członków rady nadzorczej jest konieczne.~~

W odniesieniu do przesłanki kwalifikacji/kompetencji, członków komitetu audytu zasadne jest aby jeden członek komitetu audytu posiadał kwalifikacje biegłego rewidenta lub podobne (np. ACCA, CIA, CFA) lub wiedzę z zakresu finansów przedsiębiorstw potwierdzoną co najmniej 3-letnim doświadczeniem na stanowisku dyrektora finansowego lub kontrolera finansowego lub Głównego Księgowego (lub stanowiskach pokrewnych).

4. **Jakie JZP powinny być, Państwa zdaniem, zwolnione z obowiązku posiadania komitetu ds. audytu i na jakich warunkach?**

Żadne JZP nie powinny być zwolnione z obowiązku powoływania komitetu audytu. W szczególności powinno się odejść od sztucznego różnicowania w spółkach publicznych zadań rady 5-cio osobowej od rady 6-cio (i więcej) osobowej, na korzyść zasady powoływania komitetów audytu we wszystkich spółkach publicznych.

5. **Jakie inne organy JZP mogłyby, Państwa zdaniem, pełnić funkcją komitetu ds. audytu w JZP nieposiadających takiego organu i na jakich warunkach?**

Funkcje komitetu audytu powinny być wykonywane w ramach nadzoru nad spółką (zarządem) a zatem przez organ nadzorczy.



POLSKI INSTYTUT DYREKTORÓW

6. Czy, oprócz zadań przypisanych komitetowi ds. audytu w rozporządzeniu, zasadne jest, Państwa zdaniem, nałożenie na ten organ obowiązku wykonywania innych zadań związanych z nadzorem nad przebiegiem badania ustawowego, świadczeniem innych usług niż badanie, wyborem firmy audytorskiej, sprawozdawczością dla komitetu ds. audytu i sprawozdawczością komitetu ds. audyt dla innych organów spółki?

Zakres zadań komitetu audytu określony w rozporządzeniu, wzbogacony o zadania określone w ustawie o biegłych rewidentach jest szeroki i wystarczający, z następującymi zastrzeżeniami:

- a) można dopuścić aby komitet audytu nie wykonywał zadań z zakresu monitorowania skuteczności systemów kontroli wewnętrznej lub audytu wewnętrznego, lub zarządzania ryzykiem (innym niż ryzyko operacyjne), w przypadku gdy zadania te są wykonywane przez inny komitet powołany w ramach rady nadzorczej (np. komitet ds. ryzyk);
- b) postulujemy aby komórka organizacyjna odpowiedzialna za audyt/kontrolę wewnętrzną w danym przedsiębiorstwie raportowała bezpośrednio do komitetu audytu (lub innego komitetu w ramach rady nadzorczej odpowiedzialnego za aspekty audytu/kontroli wewnętrznej).
- c) w przypadku określenia zadań komitetu audytu zgodnie z propozycją rozporządzenia i ustawy o biegłych rewidentach, postulujemy aby dopuścić możliwość dodatkowego przyjęcia przez komitet audytu innych zadań, stosownie do specyfiki działalności spółki, według uznania rady nadzorczej.

W przypadku jakichkolwiek wątpliwości lub pytań, uprzejmie proszę o kontakt z Polskim Instytutem Dyrektorów, tel. 22 582 5 30.

Łączę wyrazy szacunku,

Beata Binek  
Prezes Zarządu  
Polski Instytut Dyrektorów  
[Beata.Binek@pid.org.pl](mailto:Beata.Binek@pid.org.pl)